

VASÁR NAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55-40, József 68-88.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁR NAP**

Előfizetési árak: Egész évre 140 K
Félévre 75 K. Negyedévre 40 K.
Egyes szám ára — — — 4 korona.

Budapest, 1922.

III. évfolyam 10. szám.

Vasárnap, március 5.

A választások kátéja.

(V.) Nagyon nagy a hasonlatosság a háztűznéző legény és a képviselőjelölt között. Mindkettő kedves szavu, hizelkedő, sokat ígérő és mindkettő csak utóbb mutatja ki a foga fehérjét. Csakhogy könnyebb asszonyt kapni, mint mandátumot. Ez utóbbinak megszerzése annál nehezebb, minél szélesebb a választójog. Sok embernek a kedvét kell megnyerni, fel kell venni a versenyt más jelöltekkel, akik mind tehetségük szerint kelletik magukat: ez bizony kitartó, fáradtságos udvarlást feltételez.

Világszerte az a legközönségesebb fogása a jelölteknek, hogy minden baj okát az uralkodó politikai rendszer hibájának rójják fel és minden baj orvosszeréként a maguk politikai programját jelölik meg. Ehhez a túlzáshoz az emberek már annyira hozzászoktak, hogy szinte elvárják. Pedig minden józaneszű ember tudja, hogy a kérdés súlypontja nem a programokon fekszik, hanem azon, hogy mit lehet ezekből megvalósítani. Igérni például ingyen földet, adóteher könnyítést, meg a többit, igen könnyű dolog. De az ígért teljesítését balgaság komolyan venni. Míg a magántulajdon alapján állunk, addig nincs ingyen föld, ha pedig megdönt-

Leánynéző Kalotaszegen.

Festette: Vastagh György, a napokban elhunyt festőművész.

jük ezt az alapot, akkor nincs magánbirtok. A tulajdonjog szentsége nemcsak a milliomot védi, de a kisvagyont is. Ha feladjuk ezt a védelmet, mint a kommunisták tették, megszűnik minden tulajdonjogi biztonság. Ilyen letört, kiszarolt országban, mint mi vagyunk, az adót se lehet csökkenteni, legfeljebb az igazságosabb megosztásra törekedhetünk, de így is jut mindenkire annyi teher, amennyit a vállal megbirnak. Mindezt pontról-pontra tudja a legegyszerűbb falusi ember is, mégis nehéz ellentánni a biztatásoknak s ezért az győz, aki többet ígér, vagy jobban tud korholni.

Franciaországban az általános, titkos választójog életbe léptetése után feltűnően sok állatorvost választottak meg képviselőnek. Ennek az a magyarázata, hogy az állatorvosok sokat mozogtak a nép között, megismerték panaszait és tudtak a szája ize szerint beszélni. Nálunk harmadéka a nép egyszerű fiai közül leginkább azok jutottak mandátumhoz, akik mint a régebbi választások kortesei, elsajátították a

zetség nélkül nem lehet megoldani. De az ész, jellem nélkül, a közügyek számára használhatatlan. Jellemerős, önzetlen férfiakat kell tehát a népek kiválasztania az értelmiségi osztályok tagjai közül. Ezt pedig úgy érheti el, ha nem az után indul, hogy mit mond a jelölt: hanem ha a választó felteszi magában azt a kérdést, hogy rábizná-e a lovát és a pénztárcáját a jelöltre? Akire nem mernék rábízni nyugodt szívvel a magunk féltett személyes érdekeit, arra az ország ügyeit se bízhatjuk rá.

Budapest, március 4.

Vigyázzunk a jelszavakra. Ilyenkor választások előtt sok lelkiismeretlen ember kongatja üres fejét. Csak-úgy bögik a jelszavakat. Pedig a jelszavak a legveszedelmesebb dolgok. Emlékezzünk csak vissza: a jelszavakkal fordították föl a rendet az országban. Akkor röpködött legtöbb

hangzatos jelszó a levegőben, mikor lefelé csúsztunk és lezüllöttünk a vörös rémuralomba. Veszedelmes a jelszó azért, mert mögötte rendszeren valami nagy hazugság van. Ezért alkalmas annyira a nép félrevezetésére. A népcsalók rendszeren azzal vezetik félre az egyszerűbb embereket, hogy a tisztességes, de lelkiismeretes és ép ezért keveset ígérő politikusokat mindenféle hangzatos jelszavakkal feketítik be. Jönnek majd megint a «reakciós» jelszavak. Kiabálnak «jogfosztás»-ról, mert nem ad minden hajadon leánynak szavazati jogot a kormány. Beszélnek «demokráciáról» ép azok, akik néhány milliárdos és gyáros kedvéért dolgoznak a kisgazda- és földművestábor ellen. Beszélnek majd «elnyomatásról» ép azok, akik a nemzetgyűlésen elnyomták a többség véleményét. Hát ezeknek a gyászlovagoknak ne üljön fel senki. Most az országban nem jelszavakra és heccekre van szüksége, hanem kenyérre és munkára, amihez pedig rend és nyugalom kell. Ezt akarja az egységes kisgazda-földműves- és polgári

párt. Még akkor se tántorodjunk el tőle, ha «függetlenségi» bőrbé bujva jönnek ellene a magyar földművesnép ellenségei.

*

Előbujnak. Azt halljuk, hogy a hazaáruló Károlyi segítőitársai is elérkezteknek látják az időt az új cselekvésre. Bécsbe mentek küldöttségbe értük cimboráik. Úgy vagyunk velük, mint a medvével. Az is előbujik gyertyaszenteléskor s körül néz, milyen idő van. Ha zimankós, hideg, borús téli az időjárás, megrázza bundáját s künn marad a medve, mert vége a télnek. De ha szép az idő, visszamegy odujába, mert tovább tart a tél. Az októbrista diktátorok rossz medvék. Látják, hogy az idő lázas, hangos, lármás és a levegő tele van nekik tetsző liberális miazmákkal, ki akarnak lépni a placra, hogy itt az ő idejük. Pedig de rosszul számítanak. Az ő idejük már nem tér többé vissza. Hiába jönnek, a magyar nép nem megy többé azok után, akik egyszer pocsoltyába vezették. Csak maradjanak az odujukban s hagyják békében ezt a szegény országot, mely az ő garázdálkodásukat sanyli. A «függetlenségi és 48-as párt» hagyományosan szép nevét is ki akarják használni a levitézlett urak. A függetlenségi pártnak igenis volt létjogosultsága akkor, mikor Ausztriától függött ez a nemzet. De Ausztriától már elváltunk. Hát mitől akarnak most függetleníteni bennünket?!

Nemzeti Bál Szegeden.

Képünk az elmúlt hetekben Szegeden rendezett nagysikerű magyar bál egyik csoportját ábrázolja.

politikai agitáció fogásait. Az értelmiségi osztályokból legjobban az ügyvédek érvényesültek és láttuk, hogy a politikai perek és zavarokat is első vonalon a fiskálisok csinálták. Ezek megszokták a nyilvános szereplést, ismerik a jogot és hozzá tudnak szólni a törvénykezés minden mozzanatához. Többen jóra használták a tudásukat, így a kisgazdapártnak van néhány ügyvéd-jogásza, akiknek a párt sokat köszönhet. De a legtöbb prókátor bizony a politikában és csak pórt csinált.

A jövő szempontjából kívánatos, hogy a választóközönség jól rostálja meg a jelölteket. Ne üljön fel a túlságosan vérmes ígéreteknek. Gondolja meg, hogy aki többet ígér, mint amennyit beválthat, az nem lehet komoly, megbízható ember. Nem szabad engedni, hogy színészkedő emberek előnyökhöz jussanak. Ne a szó legyen a fontos, hanem az, hogy kitől ered, megbízható-e az illető és hogy azt, amit mond, igazolják-e eddig való cselekedetei. Az egyéni megbízhatóság és becsületesség a legjobb program. Még kistudású ember is többet segíthet az ország ügyeinek, ha mindig a közjó lebeg előtte, mint az iskolázott kalandor, aki elsősorban a saját maga érdekét szolgálja. Bölcs belátással mondotta a kisgazdapárt, hogy szüksége van az értelmiség támogatására, mert a politika sok kérdését magasabb kép-

A majosházai református egyházközség új harangjai.

Balról: Az egyházközség előljárósága. Jobbról: Az új harangok fölhúzása.

Kossuth Lajos maga ütne szét közöttük, ha látná, hogy szent eszméivel így visszaélnék. A függetlenségi és 48-as eszme a dicső múlté, de nem lehet köpönyeg azoknak, akik a keresztény kiscgazda- és földművesnép táborát akarják szétbontani, hogy aztán újra becsapják a magyar népet. Vissza hát jó urak, vessék le az álarcot.

A háznagyti tisztet ismét Héjj Imrével töltötték be. A párt rajtuk kívül még husz intézőbizottsági tagot is választott és elhatározta, hogy a miniszterek és államtitkárok hivatalból tagjai az intézőbizottságnak.

Nagyatádi Szabó István az értekezleten mondott beszédében újból hangsúlyozta, hogy nem ismer személyi érdekeket és arra kell törekedni, hogy azokat, akik gondolkozásban, meggyőződésben és törekvésben egyek a párt eszméivel, a párt minél nagyobb számban magához vonzza.

A kormányzópart új tagjai Perényi Zsigmond báró és Grecsák Károly volt miniszterek vezetésével testületileg megjelentek a pártban. Perényi Zsigmond üdvözölte a párt vezetőségét és hangsúlyozta, hogy nem politikai babérokért és mandátumokért jöttek, hanem a komoly munkában és a nemzeti ügy szolgálatában óhajtanak versenyre kelni a párt régi tagjaival.

A kormány tagjai minisztertanácson foglalkoztak

a választójogi rendeletekkel

és elfogadták Klebelsberg Kunó gróf belügyminiszter előterjesztését, amely a nemzetgyűlésen benyújtott, de törvényerőre nem emelt választójogi javaslat alapelvei nyomán készült. A választójogi rendeletek a hivatalos lapban fognak megjelenni.

*

A keresztény kiscgazda-, földműves- és polgárpart Eszterházy-utcai párhelyiségének földszinti márványtermében

Rubinek Gyula emlékünnepelet

rendezett.

Schandl Károly dr. földmívelésügyi államtitkár magas szárnyalású emlékbeszéde után a párt Lukovich Aladár indítványára elhatározta, hogy megkeresi a fővárost, változtassa át a Köztelek-utca nevét Rubinek-utcára; megfesteti Rubinek életnagyságú képét, nemes fémből Rubinek-émlékszerleget szerez és Buday Barna gazdasági főtanácsost felkéri, hogy írja meg Rubinek Gyula életrajzát. Lovász János megkapó beszéd keretében a kiscgazda képviselők érzelmeit tolmácsolta. Az emlékünnepeleten nagyszámú előkelő közönség jelent meg.

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

Horthy Miklós kormányzó a kormány előterjesztésére értekezletre hívta össze a legfőbb bíróságok vezetőit, az ország legkiválóbb főbb szaktekintélyeit és az egyházak főpapjait, mint közéletünk kitünőségeit. Ezen az ügynevezett

alkotmányjogi értekezleten

a meghívottak véleményét nyilvánítottak abban a kérdésben, hogy újabb nemzetgyűlés egybehívása esetében a képviselőket milyen szabályok alapján válasszák meg. A jogi szaktekintélyek véleménye szerint a kormány hatályon kívül helyezheti, módosíthatja vagy kiegészítheti a Friedrich-féle választójogi rendeletet. A kormány igen fontosnak tartotta, hogy ezeket a kiváló szaktekintélyeket meghallgassa és véleményüket a legnagyobb megnyugvással vette tudomásul.

A keresztény kiscgazda-, földműves- és polgárpart értekezletén Bethlen István gróf miniszterelnök kijelentette, hogy

csak egységes kormányzópart biztosíthatja a jövőben a nyugodt kormányzást és a nyugodt parlamenti munkát.

A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy azokat a képviselőtársait, akik ebben a pártban mint képviselők szerepeltek, a választási küzdelem rendjén támogatni kívánja. A kiscgazda-partot mint a jövő nagy pártjának a törzsét képzeli.

A párt ezután Bethlen indítványára egyhangúlag megválasztotta pártelnöknek Nagyatádi Szabó Istvánt, társelnöknek Gaal Gasztont, alelnöknek Sokorópátkai Szabó Istvánt, Meskő Zoltánt, Fáy Gyulát, Szijj Bálintot, Gömbös Gyulát.

NAGYOT HALLÓ?

Fülzúgásban szenved? Kérjen prospektust. Fülben nem látható szabadalm. «Dobhártya-szerű hallócsőrő». Prospektust ingyen küld:

FARAGÓ JENO, BUDAPEST, VIII., Népszínház-utca tizenhat/V.

MEZŐGAZDASÁG

A vetések tavaszi ápolása.

Irta: Hauser János, gazdasági akadémiai tanár.

Kora tavasszal a gazda egyik legfontosabb teendője az őszi bevetések boronálása. Amint az időjárás megengedi, ezt a fontos munkát azonnal el kell végezni, hogy a vetések mielőbb kiheverhessék a hosszú tél káros hatását. Tél folyamán még a leggondosabban előkészített talaj is összetömődik, a sorok között — különösen, ha az őszi vetések nem tudtak kellőképp megbokrosodni, felverik a gyomok, melyek azután a növényzet további fejlődését hátráltatják.

A talaj összetömődésének káros következményei, vetéseink elgyomosodása ellen egyik legbiztosabb védekezési mód, azok tavaszi boronálása. Amint a föld fagy felengedett és a talaj annyira felszikkadt, hogy minden káros következmény nélkül állatainkkal rámehetünk, nem szabad késlekednünk ezzel a munkával, mert ez nagyon jótékony hatást gyakorol a növényzet fejlődésére.

A boronálás azonban csak akkor lesz üdvös, ha helyesen választjuk meg alkalmazásának időpontját, a használandó eszközt és a kiviteli módot.

Az *időpont megválasztása* azért bir fontossággal, mert úgy a túlkorai, mint a késői boronálással sok kárt tehetünk vetéseinkben. Ha a föld még fagyos, vagy nem szikkadt fel kellően, nem szabad használni. A fagyos földből a borona fogai nagy rögöket tépnek fel, ezáltal nagyon sok növényt gyökerestül kitépnek. Ha viszont a föld még nagyon lágy, állataink lába nagyon mély nyomokat hagy, nagyon sok növényegyet véglegesen belenyomunk a földbe, a borona fogai a növényzetet besározzák. Az időpont helyes megválasztása tehát nagy fontossággal bir, amelyet egy kis gyakorlati érzékkel helyesen kiválaszthatunk.

De nagy mértékben függ a boronálás sikere az *alkalmazott eszköztől* is. Sokan azon téves nézetből kiindulva, hogy a nehéz borona sok kárt tesz, könnyű boronát alkalmaznak, ami azonban hiba. A könnyű borona ugyanis csak végigtáncol a sorokon, de fogai nem porhanyítják a sorközöket,

a gyomokat legfeljebb helyükből kimozdítják, de ki nem tépik s amellett ide-oda ugrálásával sok kárt tesz. A nehéz vagy középnehéz borona fogai jól porhanyítanak, a gyomokat kitépik, nem ugrál, tehát nem okoz oly kárt. Igaz ugyan, hogy a sorok felett haladó fogai a sűrűbb bokrok-ból kitép egynehányat, de ez csak előnyös a többi fejlődésére. Különben is ne ijesszen meg bennünket, ha a borona fogai ki is tépnek egy pár növényegyet, mert ezt vetésünk pár nap alatt kiheveri s a többi jól kifejlődhetik. Van egy jó gazdai mondás, aki vetését boronálja, ne nézzen hátra, hanem csak előre.

Fontos végül a *boronálás módja* is. A boronát mindig a sorok irányában járassuk. A kereszt irányban való boronálás káros, sok bokrot kitép, a sorokat nem lazítja, nagyon sok gyom megmarad.

A vetéseket csak addig szabad boronálni, míg oly nagyra nem nőttek, hogy bennük a boronálással kárt tehetünk. Tehát inkább ne, mint későn boronáljunk, de a jó gazda igyekezni fog vetéseit tavasszal idejében megboronálni.

Okvetlen boronáljuk búzáinkat, vigyázzunk a rozs és ősziárpa boronálásával, mert azok tavasszal a boronálás időpontjában már sokkal fejlettebbek, mint a búzák s bennük esetleg sok kárt tehetünk.

Gyakran láthatjuk áttelelt vetéseinknél a *felfagyás* esetét. Tél folyamán a váltakozó időjárás folytán a nedves talajfelület megfagy, majd felenged, ezáltal a növényzet kimozdítatik helyéből. Ez szintén egy káros jelenség, amelyen a növényzetnek a talajhoz nyomásával, azaz hengerezéssel segíthetünk.

Milyen olajnövényt termeljen a kisgazda.

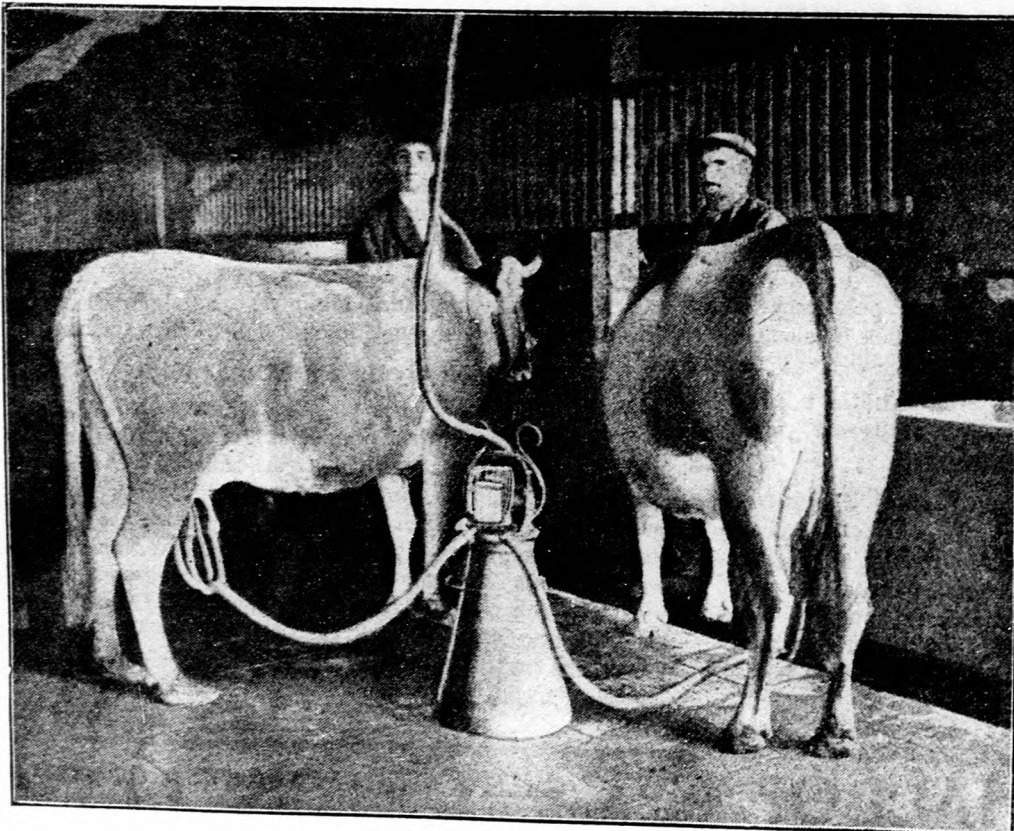
Irta: Bittera Miklós dr.

A legutóbbi alkalommal, amikor arról volt szó, hogy érdemes-e az olajnövények termesztésével foglalkozni, sokféle növényt említettem, amelyet az olajgyárak mind tudnak használni. Az lehet már most a kérdés, hogy a sok közül melyiket válasszuk?

Valamennyi olajnövényünk közül, megfelelő viszonyok

között, buja, gazdag talajon a *káposztarepce* ígér legnagyobb termést és jövedelmet. Ahol ezt a nyárvégi szárazság miatt Szt. István körül nem lehet elvetni, ott a *répa*- vagy *bánáti repce* termesztését kell megpróbálni. Igen jól megmunkált és jó erőben levő földön, aminőt a cukorrépa szeret, a repce mellett a *maglen*, ez a két legértékesebb olajat adó növényünk termesztése lesz helyénvaló. Már sokkal igénytelenebb növény, lazább, szegényebb talajon is igen megfelelő termést adhat még a *gomborka* és a *fehér mustár*. Mindezeknek a növényeknek nagy előnye az, hogy *termesztésük* aránylag *olcsó*. El kell ugyan alájuk a talajt jól készíteni, de már *kapálást nem kapnak*, kézi munkaerőre szükség nincsen. Igen kis birtokon gazdálkodónak azonban a mar említettek közül egyik olajnövényt sem lehet ajánlani, mert ezek termesztésére külön földterület kell.

Van azonban olajnövény olyan is, amelyet azután bárki is termesztethet anélkül, hogy búzatermő vagy más célra

Fejőgép működés közben.

szánt földjéből valamit is el kellene venni. Kevés földű kisgazdának, de a zsellérembernek is lehet olajnövényt termeszteni. Burgonya, még inkább takarmányrépa között vagy szegélynövénynek, a földet körülültetve *magkendert*, a kukoricaföld körül *napraforgót*, közöttük *takarmánytököt* mindenki termelhet. Ezek kapásnövények, de ezt a munkát a répával, kukoricával együtt megkapják. Ilyen módon anélkül, hogy külön föld vagy külön költség kellene hozzá, a legszegényebb ember is foglalkozhat olajnövény termeszteséssel.

Természetesen azt a kevés tökmagot, amelyet a fel-takarmányozásra való tökből kiszedtünk és külön szárogatva a kisember gyűjthet, azt a szegélyen termett kevés kender vagy napraforgómagot a gyárak külön nem fogják átvenni. Postán sem igen érdemes szállítani, mert többbe kerül a költség. Ha azonban mindenki vagy több ember összeáll, ha egynek-egynek még olyan kevés magja is termett, elég hamar összegyűl egy községben annyi, hogy érdemes elküldeni a gyárba.

A fáradság meg az a kis költség amit a vetőmag-beszerzés okoz, akkor sem vész kárba, ha eladni nem tudjuk a kis termést, mert minden olajos mag jó takarmány.

Fejőgép. (Képpel.) Néhány évtizede a gépészmérnökök olyan gépek szerkesztésével és tökéletesítésével is foglalkoznak, melyek egy része a fejő ujjainak nyomkodását (nyomó szerkezetű), másik része a szopó borjúnak a csecsbimbókra gyakorolt szívó hatását (szívó szerkezetű) utánozva kifejék a tőgyet. Az utóbbi rendszerek egyikét mutatja be a mellékelt kép. Fejés céljából a csecsbimbókra gummival bélelt fémkelyheket illesztnek. Ezeknek üre gummicsövek útján — a tehének közt álló — tejgyűjtővel és az istálló szomszédságában felállított légszivattyúval van összekötve. Egy, a tejgyűjtő fölé illesztett szerkezet egyenlő időközökben megakasztja a légszívó hatást. Mikor tehát a szivattyú a csőrendszeren át szívóhatást gyakorol, a tej a csecsbimbókból a gummicsöveken át a tejgyűjtőbe ömlik, a szívási szünet alatt pedig a tőgyből újra tej gyűl a csecsbimbókba. Így váltakozva folyik a fejési munka. Egy tehén kifejése 2—3 percig tart. A fejőgép aránylag drága berendezés s így csak nagyobb tejgazdaságokban fizetheti ki magát.

Dohánymelegítők készítése. Hogy a májusi kiültetésre jól fejlett dohánypalántáink legyenek, már most fogjunk hozzá a melegítők készítéséhez. Mindenekelőtt hordjunk össze védett, napsütéses helyre felerészben lótrágyát, felerészben marhatrágyát és egyenletes keverékükből készítsünk 120—130 cm. széles, 4 m. hosszú és 60—80 cm. magas, jól letiport hasábot. Tisztán lótrágya azért nem megfelelő, mert ez eleinte igen nagy meleget fejleszt, de pár hét alatt kihűl, ezzel szemben a marhatrágya lassabban indul erjedésnek és így később adja ki erejét, de tovább tartja meg. A trágyahasábra helyezzük a deszkakeretet, 2—3 nap mulva pedig, mikor a trágya már kellőleg leüllepedett, reáöntünk teljesen érett, gyommentes, omlós földet 20 cm. magasságban. E földrétegre még 5 cm. vastagságban földdel kevert, teljesen átérett, kifagyasztott és kirostált komposztot hintünk — magágyul. Most locsoljuk meg a földet vízzel és takarjuk le a melegítőt a fedőkeretekkel és gyékényekkel. 3—4 nap alatt a meleg talajban csirázni kezdenek a gyomok, melyeket gyökerestül ki kell tépni. A gyomoktól való megtisztítás után csak el kell rónázni a földet s így kész a mag bevetésére.

Patkányveszedelem. A patkány az utóbbi években nagyon elszaporodott úgy nálunk, mint egész Európában. Az épületek rongálásán, az emberek és állatok nyugtalanításán, sok élelmiszer elpusztításán kívül most egy újabb kártételt kell rovására írni. Benne él és belőle terjed a pestisnek (döghalál, fekete halál) bacillusa. A bacillusok részint ürüléke és vizelete útján jutnak olyan dolgokra, melyekkel az ember is dolgozik és amelyeket így kezével érint, részint pedig a bolha közvetíti az emberre. A pestissel fertőzött patkánytól távozó bolha a kiszívott vérben a pestisbacillusok ezreit vette fel és ülteti át arra az emberre, melyre átvándorol. A patkányt tehát ezen okból is minden alkalmas méreggel és csapóvassal, patkányirtó kutyák tartásával, bűvölyükainak betömésével, a kamarák tisztogatásával irtani kell. A foszforpép hatásos méreg, de csak szolgabírói engedéllyel adják olyan egyéneknek, kik elég ügyesen használják azt patkányirtásra, csak olyan helyre helyezik, hol más ember és hasznos állat nem jut hozzá. Nem ily veszedelmes a tengeri hagyma, mely ugyancsak megöli a patkányt s amely minden nagyobb drogériában használatra készen kapható.

Fejőgép.

A kelyhek és a gyűjtőedény.

A libák keltetése és etetése. Februárban a ludak tojni kezdenek. A tojásokat nem célszerű a fészekben hagyni, mert akkor a lúd előbb beszünteti a tojáslerakást és kotlani kezd. A kotlás jele az, hogy a lúd tépi hasáról a tollat és a fészken sokáig ülve marad. A lúdtojások 3—4 hétig csiraképesek, tehát ilyenekből helyezünk alája 14—15 darabot. A keltetést nagyobb tyúkra és pulykára is lehet bízni, de — természetesen — ezek alá test-nagyságuknak megfelelően kevesebb tojást kell rakni. A tojásokból 28—30 nap mulva kelnek ki a kis libák. A pelyhtollazatot viselő libácskák eleinte kényesek. Melegét biztosító száraz konyhasarokban vagy kamrában kell őket tartani 5—6 napig s csak ennek elteltével szabad kiengedni a szabadba. Erős napfénytől, szélétől, harmattól és különösen esőtől azonban még akkor is védeni kell őket. A kis libák legszívesebben fogyasztják eleinte a csalánnal, fűvel, salátával, egyszóval gyenge zöltséggel kevert kenyérmorzszát, leforrázott korpát, darát. Négyhetes kortól fogva a lágyeleség mellett jó szolgálatot tesznek az áztatott zab, árpa stb. Ha már tollazatuk kinőtt, akkor megélnék a legelőből s csak este lesz szükség ocsuból álló pótlékra. Vízre — meleg időjárás esetén — kéthetes koruktól kezdve mehetnek.

A csicsóka. Alaktalan, félreeső, kavicsos földterületek kihasználására különösen alkalmas növény a csicsóka. Gumója a sertésnek legtermészetesebb takarmánya. Ösztől a gumók csirázásáig járhat rajt a konda s annyira jól táplálkozik ott, hogy a kifejlődött sertés pótlékot nem is kíván. A tavasszal csirázó gumó mérgező (hasmenés, bénulás), de ha már a csira kinőtt a földből, sőt, ha már levél is képződött, mérgező hatása megint megszűnik. Jelentősége e növénynek annál inkább nagy, mert igénytelen és roppant élelmes. Talajban nem válogat, homokon és köves talajon épügy megél, mint jobb és kötöttebb talajnemeken. Ültetni úgy kell, mint a burgonyát, egy-két gumót helyezni 5—60 cm. sortávolságra és növénytávolságra a megszántott földbe és az első évben egyszer-kétszer megkapálni. A következő években azonban ápolásra szüksége nincs, terem folyton anélkül, hogy újra ültetnék, sőt ki se lehet irtani.

A segesvári Petőfi-szobor megérkezése Kiskunfélegyházára.

Vitéz Rátvay ezredes fehér mokány lovai legelői, Holló Béla t. huszárfőhadnagy lipicai szürkei közepén, Félegyháza város vasderesei a rudnál. A szobor lobogóval leterítve fekszik a kocsin.

TANÁCSADÓ

Kérdés. II. osztályu ezüstéremmel tüntettek ki, parancsban fel is olvastak. Sem érmet, sem igazoló iratot nem kaptam, tanum nincs rá és az ezred megszállott területen van. Hogyan igazolhatom jogosultságomat? (B. J. Mezőkovácsháza.) — **Felelet.** Úgy gondoljuk, hogy századában bajtársainak is tudniok kellett az adományozásról. Irjon kérvényt a honvédelmi miniszter úrhoz. A kérvényben adja elő, hogy mikor jelent meg parancsban a kitüntetés és sorolja fel azoknak (lehetőleg tiszték) neveit és — ha tudja — lakhelyét is, akiknek a kitüntetéséről tudomásuk van.

Kérdés. Ezüst vitézségi éremem után 1918 óta a pótadíjat nem kapom. Hol kereshetem? (Többeknek.) — **Felelet.** Másolja le éremigazolványát és ezt adja be a járási székhelyen levő Népgondozó Kirendeltségnek (volt Katonai nyilvántartó). Éremdíját a kérelem bejelentésétől számított egy évre visszamenőleg kifizetik.

Kérdés. 16 éves vagyok. Az autóvezetést hol tanulhatom meg? (K. S. Szigetvár.) — **Felelet.** Az autóvezetést bárhol tanulhatja, de van Állami Soffőriskola is (Budapest, X., Százados-út 14.). Ha az autóvezetést tudja, úgy a rendészeti hatóság előtt vizsgát kell tennie s ha ez sikeres volt, hajtási igazolványt kap. 18. évének betöltése előtt azonban hajtási igazolványt nem kaphat.

Kérdés. Szőlészeti szakiskolák hol vannak? (F. Mihály.) — **Felelet.** Szőlészeti és borászati szakiskola van Egerben, Tarcalon és Kecskeméten. Felvételi kellekek: 16 évet betöltött életkor, hat elemi elvégzése és erős testalkat. Az iskolát végzetek kisebb szőlők önálló vezetésére és munkavezetői állásra nyerne képesítést.

Kérdés. A téli hónapokban fehér és zöld fűzfavesszőkből kosarakat fonok. Kell-e iparigazolványt váltanom? (Csongrád.) — **Felelet.** Nem.

Kérdés. 1. Egy hold szőlőm van. Már nyolc éve nem terem rajta semmi. Mit csináljak vele? 2. Tizennyolc hold földem van, négy évig voltam a harctéren. Kell-e vagyonváltást fizetnem? (Sz. M.) — **Felelet.** 1. A kérdésből nem állapítható meg a szőlő baja s így tanácsot nem tudunk adni. 2. A vagyonváltás két-harmadát meg kell fizetnie.

Kérdés. Gyermekimmel színielőadást akarok rendezni. Tessék ajánlani színdarabot. (Rendes olvasó, Turkeve.) — **Felelet.** Gyermek részére kiadóhivatalunk útján darabonként átlag húsz koronáért a következő színműveket szerezhetheti be: Hadi árvák, A három királyok útja, A szabadság ünnepe, Az angyal, Az ezüst létra.

Kérdés. Olvasóköriünk részére tessék szépirodalmi lapot ajánlani. Megjelenik-e a Vasárnapi Ujság? (Kiszombori Gazdasági Olvasókör.) — **Felelet.** Ajánlhatjuk az Élet című hetilapot, amelynek szerkesztősége Budapest, Horthy Miklós-út 15. szám és Uj Idők című lapot, amelynek szerkesztősége Budapest, Andrássy-út 16. szám alatt van. A Vasárnapi Ujság egyelőre nem jelenik meg.

Kérdés. 1. Rendez-e az állam méhészeti tanfolyamokat? 2. Lehetséges az államtól méhek vásárolni? 3. Egy család méhek Dzierzonkaptárral együtt jelenleg mi az ára? (W. I. Szedres.)

Felelet. 1. Az állam a gödöllői méhészeti gazdaságban méhész-képző 2 éves tanfolyamokat tart, a tanfolyam ingyenes és a felvételt a földmivelésügyi minisztériumtól kell kérelmezni. Ezenkívül a méhészeti gyakorlati elsajátítása céljából az állam 3 hetes tanfolyamokat is rendez. Ezen időszaki tanfolyam időpontjait a földmivelésügyi minisztérium közölni teszi. Az Orsz. Magyar Méhészeti Egyesület (Budapest, IX., Üllői-út 25. sz.) március és április hónapokban 21 napos tanfolyamokat rendez. A részvételi díj 200 korona. Bővebb felvilágosítást készséggel ad a nevezett egyesület. 2. Méh az államtól nem vásárolható. 3. Egy méhcsaládnak Dzierzonkaptárral együtt, ha a kitelelést megéri, építményei jók és a hordásig elegendő élelme van, mai ára körülbelül 3000—3500 korona.

Kérdés. Jobb minőségű zsebrót hol vehetek? Rejtvényeimért miért nem közölték eddig? (Ny.

M., Csanádpalota.) — **Felelet.** 1. Orás céget már csak azért sem ajánlhatunk, mert még az elismert legjobb gyártmányú órák között is van silány. Az óravétel teljesen a bizalom dolga. 2. Naponkénti tömegével kapjuk a jobbnál-jobb rejtvényeket, amelyeket mind közölni lehetetlenség. A legjobbak természetesen idővel sorra kerülnek.

Kérdés. Háborúban eltűnt sógórom után, családja rendesen megkapta a segélyt. Kilenc hónappal ezelőtt beszüntették. Hová kell fordulni ennek kiutalása végett? (3963. sz. előfizető.) — **Felelet.** A községi előljáróság által a Munkaadási és Népjóléti minisztérium IX. c. osztályához. (Budapest, V., Falk Miksa-u. 9.)

Kérdés. Végrendeletileg pénzben megállapított örökségemet, mivel eddig nem vettem fel, kérhetem-e természetben? (Előfizető.) — **Felelet.** Amennyiben a hagyatékot jogerősen átadta a bíróság, akkor nem.

Kérdés. Házastársak végrendelet hátrahagyása és gyermek nélkül haltak el. Szerzeményi vagyonukon a teher csaknem egynél volt a vagyon értékével a férj halálakor. Az adósságot az özvegy törlesztette le gazdálkodásából szerzett jövedelméből. A férj, vagy a feleség rokonait illeti meg az így szerzett vagyon? (M. F., Keszthely.) — **Felelet.** Közszerevény csak az a vagyon, amelyet a hitvestársak együttélésük alatt szereztek. Jelen esetben az, ami a férj halálakor terhek levonásával tisztán marad. Ha az özvegy a terheket a saját keresményéből kifizette az már az ő külön vagyon. Ez pedig végrendelet hiányában az özvegy szüleit, mint kötelek részre jogosultakat illeti.

Kérdés. Atyám 200 K-t hagyományozott nekem azzal a feltétellel, hogy az nekem mostoha anyám halála után fizetessék ki. Követelhetem-e ezt az összeget aranyban? (8548. sz., Örkény.) — **Felelet.** Amennyiben az örökösök vagyonának elhalálozásakor korona értékét számítva a köteles résznek megfelelő, nem, hanem csak koronában követelheti.

Kérdés. Hét és fél hónapot töltöttem a harctéren és három és fél évet orosz hadifogságban. Számíthatok-e az ingatlan vagyonváltás fizetésénél az egyharmad elengedésére? (P. L., Tiszafüred.) — **Felelet.** A pénzügyminiszter úr legújabb rendelete szerint a hadifogságban eltöltött idő egy tekintet alá esik a harctéri szolgálattal. Így a kedvezményre számíthat.

Kérdés. A háború első havában orosz fogságba estem és fogságban hat évet töltöttem. Számíthatok-e a vagyonváltásnál kedvezményre? (P. L., Ujfehértó.) — **Felelet.** Igen.

Kérdés. Kötelek vagyok-e megtérni, hogy szőlőm mellett a szomszéd telek akácfákat ültet? (2879. sz. előfizető.) — **Felelet.** A szomszédnak jogában áll birtokára akácfát ültetni a határvonaltól bizonyos távolságra, úgy hogy a szőlőben kárt ne tegyen.

Kérdés. A tüzoltótestületnek a pénzfelülbélyegzés alkalmazásával nyert elismervényét lehet-e beváltani? (Sióagárd.) — **Felelet.** A pénz visszaadását kérvényezzék a pénzügyminiszter úrtól.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Simonyi Lajos tanulót (Esztergomról) kérjük, közölje velünk pontos címét, mert a számára küldött jutalomkönyvet a posta visszahozta nekünk azzal, hogy «címzett ismeretlen».

Kövér Lajos kitüntetés. A *Magyar Gazdaszövetség* igazgatósága a Magyar Földhitelintézet által adományozott húszezer koronából 40 darab, egyenként 500 koronás pályázatot hirdetett azok számára, akik a falu népének erkölcsi, anyagi és szellemi gyarapodásáért fáradoztak és munkájukkal eredményeket értek el. A kitüntetettek nevei között, akik legnagyobb részét a falu értelmiségének köréből kerültek ki, egy kiscsajda is van s ez **Kövér Lajos**, lapunknak munkatársa, aki a mezőgazdaság köréből vett gyakorlati és tanulságos cikkeivel már sok szolgálatot tett a kiscsajdarsadalomnak. Kitüntetésé alkalmából üdvözljük és felhívjuk, hogy a falu fejlesztése terén kifejtett eddigi munkálkodását folytassa ezentúl is.

A Falu-Szövetség közművelődési szakosztályának ülése. A *Falu-Szövetség* közművelődési szakosztálya az elmúlt héten ülést tartott. **Ruffy Pál** államtitkár elnöki megnyitó szavai után **Máthé József** előterjesztette javaslatait a népoktatás általános reformjára vonatkozóan, amelyről hosszú vita indult meg. Hozzászóltak a javaslatához: **Földes Géza** volt polgáriskolai igazgató, **Szabó Balázs** volt nemzetgyűlési képviselő, **Végh Gyula** polgáriskolai igazgató, **Quint József** tanítóképző-intézeti igazgató, **Szentiványi Károly** prépost, **Gerlóczy Zsigmond** egyetemi tanár, **Koncz János** dr. csepeli főjegyző, **Kindlovits Pál** elemi iskolai igazgató, **Várady József** tanítóképző-intézeti tanár, **Nagy László** tanítóképző-intézeti igazgató, **Végh János** székesfővárosi helyettes tiszti főorvos. **Máthé József** válaszolt a vitában elhangzottakra, majd **Ruffy Pál** elnök kijelentette, hogy a *Falu-Szövetség* módot keres ennek a nagyfontosságú nemzetvédelmi kérdésnek állandó felszínre tartására. Legközelebb újabb tanácskozás tárgyává teszik a népnevelésügyi országos reformját.

Az erdélyi magyarság nem jelölhet képviselőt. Az erdélyi magyarok nemzeti egyesülése minden előkészületet megtett, hogy a küszöbön álló választásokon résztvegyen. Midőn azonban megnevezte jelöltjeit, a választásokat intéző központi bizottság utalt egy rendeletre, amely szerint a jelöltségre csak olyan állampolgároknak van joguk, akik aktív választók. A rendelet alapján a magyar nemzeti szövetség azon követelésének, hogy maga állítson fel jelölteket, helyt nem adott. A szövetség elnöke, **Jósika Sémuel** báró most tiltakozott a román kormánynál e dekrétum ellen. A kormány azonban táviratilag azt válaszolta, hogy a legszigorúbban ragaszkodik a kibocsátott választási törvény alkalmazásához. Az említett rendeletet még 1919-ben bocsátották ki, amidőn a magyarok még tartózkodóan viselkedtek és állampolgársági nyilatkozataikat nem tették meg. Ennek következtében őket a választási lajstromba mint választókat nem is vették fel.

Lengyelország csatlakozott a kisántánthoz. A román és a jugoszláv államférfiak az elmúlt héten tartották meg közös tanácskozásukat, amelyen Lengyelország és Csehország megbízottai is résztvettek. A lengyel kormány bejelentette a kisántánthoz való csatlakozását. Elhatározták, hogy a «kisántánthoz» elnevezést megszüntetik és Jugoszlávia, Románia, Csehország és Lengyelország szövetségét «négyes szövetség»-nek nevezik el.

Egy cseh tiszt megrugdosott egy magyar leányt. Az egész megszállott Felvidéket érthető izgalomban tartja az a hallatlan aljas durvaság, mellyel **Füleken** egyik táncmulatságon egy cseh tiszt *Banyovszky* táblabíró leányát illette. A cseh tiszt táncra kérte fel a leányt, a leány azonban nem akart táncolni és arra hivatkozott, hogy fáradt és rosszul érzi magát. Később, amikor a csárdást húzták, a leány is táncolni kezdett. A cseh tiszt erre megállította a zenét, a leányt kikapta táncosa karjából, az előkelő bál közönség szemeláttára a legdurvább szavakkal illette és bátor fellépésének méltó befejezésképpen megrugdosta. A jelenlévő magyar urak felháborodásukban tettleg is bántalmazták a cseh tisztet. *A hős cseh tiszt jelentést tett az esetről hatóságának, mely az ügyben résztvevő férfit s az egész Banyovszky-családot letartóztatta. A cseh katonatisztnek a hajszála se görbült meg.*

Vilmos császár braziliai útlevéllel el akarta hagyni Hollandiát. Egyik amerikai lap jelentése szerint **Vilmos** volt német császár braziliai útlevelet szerzett és ennek segítségével menekülni akart Hollandiából. Az amerikai lap hű fényképmásolatban közli Vilmos császár útlevelét is a hír valódiságának bizonyítására. A tudósítás szerint az ántánt nesztét vette a dolognak, közbelépett és **Vilmos császár elutazását meghiúsította azzal, hogy megsemmisítette a braziliai útlevél érvényességét.**

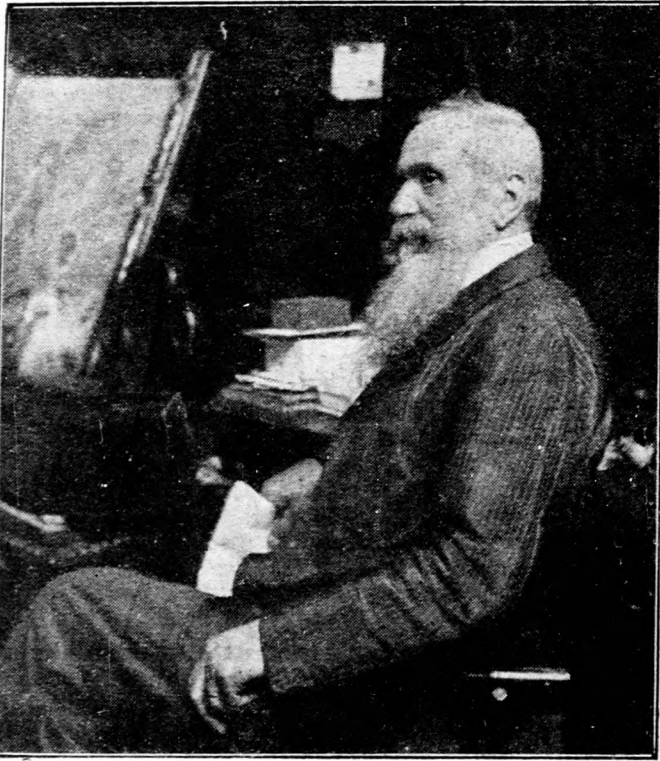
Amerikában fölrobbant egy utasokkal telt kormányozható léghajó. Olaszország egy nagy kormányozható léghajót vásárolt Amerikától. A virginiai Norfolkban a léghajó fölrobbant, gondolái leszakadtak az égő léggömbörről, amely egy laktanyára esett. A léghajón ötven ember volt és ezek közül **harmincöt meghalt.**

Visszaváltják az ezerkoronás pénztári elismervényeket. A hivatalos lapban rendelet jelent meg az ezer koronát meg nem haladó pénztári elismervények visszaváltásáról. A rendelet szerint a pénztári elismervények március 16-tól április 15-ig beváltják a bankjegyek felülbélyegzése alkalmával államkölcsonként igénybevett összegekről kiállított pénztári elismervényeket. A pénztári elismervények visszaváltására azok jogosultak, akik hitelt érdemlően igazolt szegények, akiknek csak egy darab pénztári elismervényük van és az ebben kifejezett tökékövetelésük legfeljebb ezer korona, akiknek két vagy több pénztári elismervényük van, azonban ezek együttes összege nem haladja meg az ezer koronát. Minden pénztári elismervényt annál a pénztáratétnél, szövetkezetnél (vagy gyűjtőhelynél) kell benyújtani, amely az elismervényt annakidején kiállította. A pénztári elismervényhez mindenkinek szegénységi bizonyítványt kell csatolni. Az állampénztárak csak közvetlenül az általuk kiállított és kiszolgáltatott pénztári elismervényeket válthatják be.

A Petőfi szobor Kiskunfélegyházán.

Holló Béla dr. (x) polgármester átveszi a város nevében a szobrot.

Vastagh György

festőművész, aki a napokban elhunyt.

Balthazár Dezső püspök Amerikába megy. *Balthazár Dezső* református püspök március végén kimegy Amerikába, ahonnan júniusban ismét visszatér.

Sok esőt jósolnak 1922-re. *Gabriel* abbé, a calvadori időjárás-tani állomás titkára azt jósolja, hogy az 1922. esztendő igen sok esőt fog hozni. Jóslatát az 1835. évig visszamenő statisztikai adatokra alapítja, amelyek szerint minden száraz év után egy nedves év következik, amelyet ismét egy száraz év követ.

Felemelték a rokkantdíjakat. *Bernolák* Nándor munkaügyi és népjóléti miniszter rendelete szerint április 1-től kezdve a rokkantak ezerkétszázötven négyezer koronáig, az özvegyek kétezernyolcszázötven négyezer koronáig, az árvák kilencszázhatvan koronától ezernyolcszáz koronáig terjedő évi járadékot kapnak.

Orvosi ellenőrzés alá veszik az italméréseket. A népjóléti miniszter elrendelte, hogy az italmérési és italelárusítási üzleteket orvosi felügyelet alá kell venni. A rendeletet az italmérés szükségessége, hogy több italmérésben a tisztaság szempontjából sok kívánnivalót találtak s hamisított és az egészségre káros szeszfényt árusítottak. A rendelet nemcsak az italmérésekre, de a szeszitaloknak nagyban való eladásával foglalkozó engedélyesekre és közvetítőkre is kiterjed. A rendelet szigorúan előírja az italmérési helyiségek, mellékhelyiségek, valamint az ivásra használt edények tisztántartását. A szeszitalok tartályain pontosan föl kell tüntetni ezután, hogy hány százalékos szesztartalmú az ital. Büntetni fogják azt, aki hamis név vagy cím alatt árul italt. A fővárosban a kerületi tisztviselők, vidéken pedig a községi és körorvosok végzik az italmérések ellenőrzését az előjárások részvételével. A rendes vizsgálat vagy a váratlan szemle alkalmával talált ártalmas szeszitalokat, tisztátalanul kezelt edényeket nyomban lefoglalják. A rendelet az ellene vétőket nyolc naptól üzenőt napig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtja.

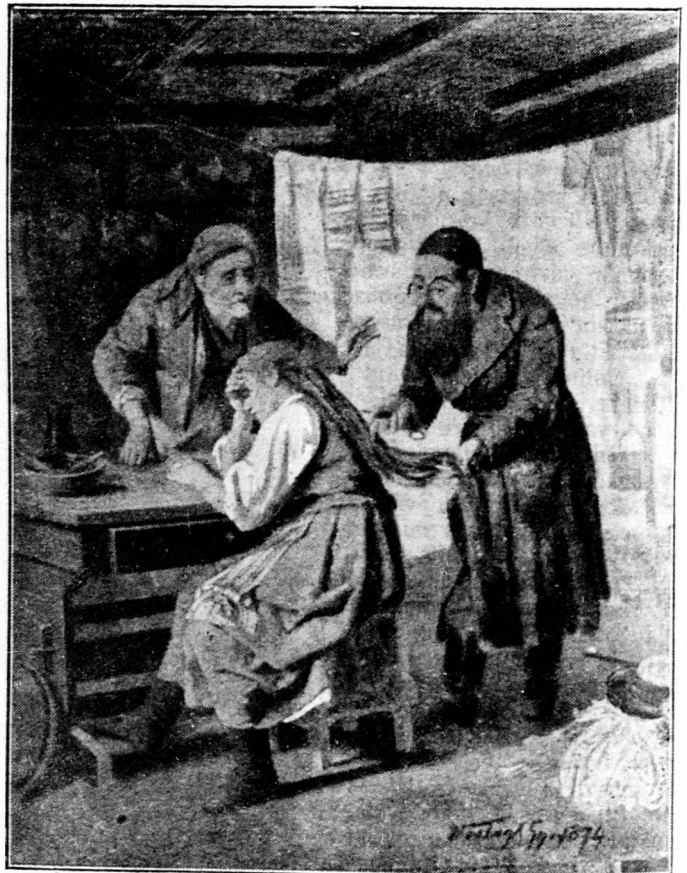
Új európai nyelv. *Irországot* nemrégiben nyilvánították független, szabad állammá. Politikailag tehát Irország függetlenné vált Angliától, szellemileg azonban az angol nyelv uralma alatt maradt. Olvassuk, hogy az ír állam mindent elkövet, hogy e tekintetben is főlzabadjon a járom alól. Az írek nemzeti nyelve a kelta eredetű *gall* nyelv. Mozgalom indult meg a nacionalisták körében az ősi nyelv fölélesztése és újra elterjesztése érdekében. Egymásután nyomtatják a gallra fordított könyveket és az ír parlament elhatározta, hogy a nemzeti nyelv tanítását az iskolákban kötelezővé teszi.

A gazdák hálája. A nógrádmegyei *Tápé* község gazdaköre napokban tartott közgyűlésén *Gulácsy* Sándor dr. szegedi gazdasági tanárt díszelőkének választotta meg. Az erről szóló oklevelet küldöttség vitte el a rendkívül népszerű gazdasági tanárnak.

Három kiváló művészünket veszítettük el. Az elmúlt héten három kiváló művészünket ragadta el a kérlelhetetlen halál. Az egyik *Vastagh* György festőművész, aki főként az arckép és az egyházi festőművészet terén hagyott hátra maradandó alkotásokat. *Vastagh* 88 évet élt s résztvett, mint hadnagy a szabadságharcban. Tragikus *Margitay* Tihamér festőművész halála, aki önkézzel vetett véget életének. A nagytehetségű művész sem került el a magyar művészek sorsát: nagy nélkülözések között élt, ami annyira felőrölte idegeit, hogy végre öngyilkosságra szánta el magát. Mindkét művészt a művészegyesületek temették el. Harmadik halottja a magyar művészetnek *Anthes* György, a magyar kir. Operaház rendezője, volt tenoristája. Temetéséről a kultusz-kormány gondoskodott.

A pápai hármaskorona. A *tiara*, mely most XI. Pius fejét ékesíti, a XIV-ik században kapta a mai jellegzetes alakját. Maga a korona rendkívül finom ezüstszállakkal átszőtt selyemnemzéből készült. Erre simul a három színarany arbrons, amelyeket gyöngyök és drágakövek ékesítenek. Mindegyik aranyarbronsra, két sorban, kilencven darab gyöngyszem van illesztve, összesen tehát ötszáznegyven gyöngy díszíti a pápai koronát. A gyöngyökön kívül száznegyvenhat különféle drágakő és tizenegy nagyszemű briliáns pompázik rajta. A korona felső része kis keresztben zárul, amelyet egy tündöklő drágakő helyébe a XVI-ik században erősítettek rája.

Őrült a robogó mozdonyon. A napokban izgalmas jelenet játszódott le a félegyházi vasútállomáson. *Bacsó* Sándor csongrádi nyugdíjas tanító a múlt héten Felsőmagyarországról néhány száz cseh koronát kapott. A szegény, szerencsétlen tanítónak az öröm, amit a meglepetés okozott, elvette az esztét és megőrült. Csongrádról átszökött Félegyházára, az állomáson odalopódzott egyik őrizetlenül álló mozdonyhoz, fölugrott rá, meghuzta az indítókészüléket és a mozdonyral szédületes iramban száguldani kezdett. *Seress* Mihály pályafelügyelő, hogy a szerencsétlenséget megakadályozza, utána vetette magát a mozdonynak, bravuros ugrással ráugrott, *Bacsó* föfogta, a feket megrántotta és sikerült a mozdonyt is megállítania. Az őrült embert beszállították a városi kórházba.

A vásár.

Festette: Vastagh György.

Egy kis kutya segít az orvosoknak a gyermekkorházban. Párisban van egy gyermekkorház, melynek alkalmazottai között egy kis fekete kutya is van. A kutya az orvosok alkalmazták, mert kiderült, hogy igen hasznos szolgálatakat tesz a gyermekoperációk körül. A kis négylábú alkalmazott szolgálataiért hajlékot és kitűnő ételmezést kap. A kis kutya alkalmazása igen érdekes körülmények között történt. Egy négy éves leánykának orrából ugyanis polipot operáltak ki s az orvosok azzal vigasztalták a reszkető gyermeket, hogy kutyuska van a orrában és azt fogják kivenni. A leánya — semhogy kutya legyen az orrában — alávetette magát az operációnak, de azután erőszakkal követelte, hogy mutassák meg neki a kutyust. A beteg gyermeket meg kellett nyugtatni s így lett a kórháznak négylábú alkalmazottja. A többi gyermek is annyira szereti az állatot, hogy, aki föl tud kelni, egész nap vele játszik s a szórakozás föltétlenül jó hatással van gyógyulásukra. Orr-operációknál pedig egyenesen nélkülözhetetlen a kutyuska, mert most már minden gyermeket úgy visznek a műtőasztalra, hogy az operáció után majd megmutatják, milyen szép kis kutyát vesznek ki az orrából.

Hogy élnek a titokzatos Tibet lakói? Tibet csak az utóbbi időkben lett megközelíthető az európai emberek számára. Régebben valóságos regéket beszéltek a Dalai Lámáról, Tibet királyáról, akinek hatalma és gazdagsága mérhetetlen. De a regéknek volt is valami alapjuk, mert a Dalai Láma valóban meszeszerű életet él. Nyári palotaja egy fensikön épült a tenger színe fölött hatezer meter magasságban és csodás természetű szépségek veszik körül. A háttérben a Himalája égbenyuló tömegei látszanak. A Dalai Láma csak a tibeti nyelvet beszéli, de Tibet sajtója már olyan magas szinten áll, hogy a világ eseményeiről rendes tudósításokat tud közölni. A Dalai Láma minden újevkor új tisztviselőket nevez ki. Ezeknek beiktatása érdekes formaszokások mellett történik. Akit tisztviselőnek választanak meg, az eddig kínai copiban hordott haját a feje tetején feltornyosuló kontyba rakják össze, mert ez a tisztviselő külső ismertető jele. A nők helyzete Tibetben igen jó. A gyermekeket a nagyobb uri házakban tanítják, még pedig a cseledség gyermekeit az urasággal együtt. Külön iskolák nincsenek. Az ország nagyrésztében az egynevelűség uralkodik, nyugaton azonban a többférjűség, a keleti tartományokban pedig a többnevelűség ismeretlen. Hetköznapon a tibetiek nem isznak szeszitalokat, de ünnepi alkalmakkor illendő, hogy a háziur és vendégei az asztal alá itassák egymást. A kultúrát kizárólag a papok terjesztik. Tekintettel azonban arra, hogy papjuk kevés van, gyermek pedig nagyon sok, a kultúra nem áll különösen magas fokon. Jellemző, hogy a Himalája tibeti lejtőjén élő mongolfajú nép halottjait nem temeti el, hanem kis szeltekre földarabolva, kiteszi a dögmadaraknak, amelyek hamarosan föl is falják.

Fegyencek mentettek meg egy amerikai várost a pusztulástól. Clinton, amerikai városban a napokban hatalmas tűzvész ütött ki, amely elpusztította a legnagyobb szállodát s annyira elharapódzott, hogy az egész várost pusztulással fenyegette. Harry M. Kaiser börtönigazgató látva, hogy a tűzoltóság nem győzi a munkát, negyven elíteltet kiengedett a börtönből, hogy segítsenek oltani a tüzet. A fegyencek hősiessé dolgoztak a tűzvésznel és segítségüknek köszönhető, hogy végül sikerült a várost megmenteni. A veszély elmúlásával mind a negyven fegyenc önként, pontosan visszatért a börtönbe.

Apró találmányok, amelyek milliókat jövedelmeztek. A pillanat alatt fölvillanó szerencsés ötlet olykor egész életre megszabadíthatja az embert az anyagi gondoktól. Az a szerencsés flótás, akinek eszébe jutott, hogy a könnyen szakadó kabátakasztót vékony láncocskával helyettesítse, pár év alatt milliomos lett. Hasonló eseteket, apró, jelentéktelennek látszó találmányokat sorol föl egyik angol lap. Baltimoreban élt egy ember, aki ásványvizet üvegekhez dugót helyettesítő zárólapot talált föl, dúsgazdag lett belőle. Hat esztendőn hordta találmányát zsebében, míg akadt egy palackgyáros, aki társult vele, hogy kihasználják a patentiroztatott ötletet. Meattinnak hívták azt az embert, aki a cérna nélküli fölerősíthető cipógombot kitalálta, ami szédítő összeget jövedelmezett neki. Nem kisebb vagyont szerzett magának az az ember, aki radirgumit ragasztott a ceruza végére, úgy hogy amit a ceruza egyik végével írunk, a másik véggel kitoröhlhetjük. Pillanat alatt született meg a bosszankodó férj ötlete is, akit azért evett a méreg, hogy a felesége nap-nap után elhullatja hajtűit. A hullámos zárú hajtűk milliommossa gazdagították a szerény fizetésű kishivatalnokot. Se szeri, se számuk ezeknek az apróságoknak s az általuk hirtelen, de tisztességes úton meggazdagodott embereknek. Bár nem mindig van ez így. A legzűlésebb és legkelendőbb apróság, a gyujtó föltalálója, Irinyi János, hazánk fia tudvalevőleg nagy szegénységben halt meg.

Akik bikavért isznak, hogy bátrak legyenek. Keletafrika belsejében a marai nevű néger törzs az egyetlen a feketék világában, amely számottevő gazdagsággal dicsekedhetik. Megszámlálhatatlan darabból álló szarvasmarha-csordák vannak, egyébként nem dolgoznak, nem vetnek s nem is aratnak s mégis igen jól élnek. Hamisíthatlan kóbornép a marai és esztendőnként száz kilométeres tavalságokat bebarangolnak, legelőt és vizet keresve állataiknak. Azelőtt hirhedtek voltak vérengző harcedvükről, most már valamivel békésebb természetűek lettek. Régi időkben megmaradt babonájuk szerint azonban még ma is bikavért isznak, mert ez, szerintük, fokozza a bátorságot. Egy utazó több hónapot töltött köztük s elbeszéli, hogyan fojyik le a bika «megköpülőzése». Kiszemelnek egy hatalmas ánatot, pányvát vetnek a nyakába s földre terítik. Azután közvetlen-közeiből gyöngén belenyilaznak a megkotózott bikába s a törzs apraja-nagyja közvetlenül a sebről mohón teleszívja magát a forró veret. Közben vallásos táncot lejtenek, égtelen lármát csapnak, ami előttük ének-ként hangzik.

Aki egyszerre három hangon énekel. Minneapolisban él egy Kaufmann Jozsef nevű fiatalember, aki három hangon tud énekelni. A csoda a dologban az, hogy mind a három hangon egyszerre tud énekelni. Kaufmann régebben újságáros gyerek volt s akkor már két hangja volt. Katonakorában jött meg a harmadik hangja. Az amerikai orvosok csodájára járnak ennek a különös esetnek és megállapították, hogy a fiatalember torkában valami különös van, valami elváltozás és ennek tulajdonítható a hármas hang. Kaufmann egyébként pénzért énekel most New-Yorkban, ami mindenesetre könnyebb és jobb megélhetés, mint az újságárusítás.

Szerkesztői üzenetek.

Többeknek. Rejtvénykészítőink kis része — szerencsére csak kis része — nagyon türelmetlen természetű és hevesen ostromol bennünket, sőt kifakad ellenünk, hogy rejtvényeiket mindeideig nem közöltük. A legszerényebbek azok, akik azt kívánják, hogy rejtvényeiket a legközelebbi számban akarják látni. A kifakadást, szemrehányást most türelmesen visszautasítjuk és megjegyezzük, hogy aki ilyen hangot használ velünk szemben, azt egyszerűen nem fogjuk észrevenni. A többieknek pedig csak ennyit: minden jó rejtvényre sor kerül, de mivel helyünk kevés van és naponta tizesével, husza-ával érkezik rejtvényt hozó posta — világos ugy-e, hogy bizonyos sorrendet be kell tartani. Kérjük olvasóinkat, legyenek erre tekintettel. — Sz. J. Pereked. Beküldött rejtvényeik jök. — Sz. J. Bába. Sem a rejtvény, sem a tréfák még nem ütük meg a mértéket. — L. J. Nagyalásony. Akad köztük jó is. — K. Zs. Tiszaföldvár. Nem szabad ilyen mondatot választani rejtvényül: «Halálhőrgésbe». Ennek így semmi értelme. A másik mondat sem jó, mert sajnos ezidőszent az ilyen felszólítás csak szomorú emléket ebreszt, hiszen nincs tengerünk. Más tessék választani. — V. J. Báránd. Ilyen összefüggés nélküli három szó nem alkalmas rejtvényre. Kerek mondatot kell választani. — K. J. Berkesd. Majd válogatunk belőlük. — D. M. Solt. Akadt köztük jó is. — T. B. Derecske. Nem vált be. — K. J. Beregböszörmény. Egy van olyan köztük, amit felhasználhatunk. — B. K. Nagyrákos. Jök. — B. F. Mezőberény. A számrejtvény jó. — V. Zs. Vásáros-Szentgál. Ismert dalok kezdő sorait nem szabad rejtvénynek feldolgozni. Tessék más választani. Egyet találtunk elfogadhatónak. — Sz. Gy. Sámson. A rejtvényt mi se tudtuk megfejteni. Más készítsen. — Porozló Hangya. A tréfák egyike sem üti meg a mértéket. — Ny. M. Csanádpalota. Sor kerül rájuk. — H. J. Mezőberény. Jök. — K. J. és E. Abádszalók. Akad köztük jó. — N. K. Szentés. A betűrejtvény kitűnő. — Z. Gy. Polgár. A tréfa nagyon régi, a rejtvény jó. Sem tréfákert, sem rejtvényekert pénz- és könyvtárlamat nem adunk. Olvasóink fáradozását azzal jutalmazzuk, hogy rejtvényeiket — ha megfelelnek — lapunkban közöljük. Könyvtalomban sorsolás útján a rejtvénymegfejtők részesülnek. — R. J. Gyékényes. A számrejtvény nagyon jó. — J. L. Tiszaderzs. Sor kerül rá. Hogy előfizetők gyűjtésére vállalkozik, előre is köszönjük. — V. B. Nagykereki. Jök. — Sz. K. A. Szatymaz. Jök. F. G. Tinnye. Tessék a rejtvényt megrajzolni és úgy beküldeni. — B. J. Törökszentmiklós. Rejtvényt bármikor beküldhet. — O. J. Hatvan. Rejtvényeket szívesen fogadunk és ha jónak találjuk őket, közöljük is. — R. B. S. Tuzsér. Jó. — R. J. Szendrő. Jök. — K. J. Erdőcsokonya. Jó. — V. M. Szentés. Jök. — F. K. Szent-Békála. Jó. — B. S. Gerjen. Akad köztük jó. — K. J. Söréd. A második megfelel. — Ifj. F. F. Kiskünlacsháza. Akad köztük jó. A tréfa kissé avult. — J. J. Vásároszentgál. Kérjük, válasszon más mondatokat. A most beküldött rejtvények első szavait kell csak megfejteni, a többi rámondja az ember. — B. T. S. Szabadszállás. A tréfa nem felel meg. A rejtvények közül egy közölhető. — V. J. Budapest. Ezuttal nem felel meg. — Ifj. B. L. Gamás. Mi sem tudtuk megfejteni. — N. M. Szegvár. Elbeszélés című verse még nem értet közlésre.

Rejtvény.

(Beküldte: Kelemen László, Szelevény).

Betűrejtvények.

1.

(Beküldte: Bäcker Annus, Somogyjád).

2.

(Beküldte: Dobay István, Szeged).

A rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 13-ik számunkban közöljük.

Az 7. számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

Képrejtvény: **Esztár alatt a Berettyó kanyarog.**

1. Betűrejtvény: **«Csak úgy tehetjük még boldoggá nemzetünk, ha mindnyájan egy akaraton leszünk».**

2. Betűrejtvény: **Semmit se szerfelett.**

Megejtették: Csiga Gyula, Kisgergely János, Nagy László, Fraunhofer Ferenc, L. Szabó Károly, Bancz Géza, Nagy Ferenc, Györke Lajos, Aranyos István, Nagy Kálmán, ifj. Ritecz István, Bojtor István, Sipos Tibor, Kovács Sándorné, Székely Géza, Pénzes Zsigmond, ifj. Papp Lajos, Forgács István, Mile József, Somogyi József, Vörös Zsigmond, Vörös József, Imre Juliska, Vida Lajos, Dani Mancsi, Ispán Ilona, Molnár László, Lengyel József, Varga János, ifj. Nagy Andor, Zsolczay Mihályné, Svendör G., Kovács Sárika, Boroszlói Hangya, Boros József, Horváth János, Baranyi István, Szűcs János, Boros Mihály, Barkóczy József, Varga Viktor, Porzsolt István, Magyar Sándor, Takács Rezső, Dobos Imre, Balogh Andrásné, Németh Márton, öz. Fényes Ferencné, Morocza István, Sáfár Katica, Orosz István, Halasy István, Sipos Hermin, Király Lajos, ifj. Nagy Pál, Szmilkó Ferenc, Szobek Lóránd, Papp Róza, Szabó Ambrus, ifj. Boján Imre, Szűcs Lászlóné, Sárosi János, Aldópáhoki Önképző Gazdakör, Sivák Ferenc, ifj. Bóthi István, ifj. Spissák János, Szabó János, Ritecz János, Szakács Józsefné, Baliczky József, Csmilla József, Kukla Béni, Fejős Gábor, ifj. Nyerges Mihály, Proksza Lajos, Szalay István, Nagy István, Berky Ignác, Csák Etelka, ifj. Sárly István, K. Kovács Mihály, Sipos Róza és Margit, Betz Ferenc, Rugási Ferenc, Fehér Bözsike, Biró Márton, Németh István, Tekecs Lajos, Branyiczky László, Kovács Sándorné, Orosz Mihály, Kuruczleky Irméné, Lengyel József, Soós Lajosné, Ungár Imre, Csordás Sándor, Buczkó József, ifj. Tóth Imre, Magyar István, Vidovencyez János, id. Nagy Kálmán, Bakonyi Olga, Szőke György.

Jutalomkönyvet nyertek: **Branyiczky László (Eger), Kovács Sándorné (Hódmezővásárhely), Orosz Mihály (Edelény), ifj. Tóth Imre (Gyékényes), Buczkó József (Törökszentmiklós), Csordás Sándor és András (Vályom), Becz Ferenc (Solt), Soós Lajosné (Szentes), Lengyel József (Lak), Fehér Bözsike (Jászkisér).**

A 8. számban közölt rejtvény megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő heti számunkban közöljük.

Főszerkesztő: **Meszkó Pál.**
Főmunkatárs: **Buday Barna.**

Felelős szerkesztő: **Héjj Imre dr.**
Felelős kiadó: **Meszkó Pál.**

Vásár és piac.

Gabonavásár. (Fővárosi árak.) Tiszavidéki búza 2560—2575 K, dunántúli búza 2525—2550 K, pestmegyei búza 2525—2569 K, rozs 1820—1850 K, takarmányrpa 1825—1875 K, sörárpa 1900—1925 K, köles 1800—1900 K, zab 1750—1780 K, tengeri 2175—2225 K, repce 3000—3100 K, bab 1900—2000 K métermázsánként.

Liszt, őrlemények és abraktakarmányok. Budapesti 0-ás liszt 40—50 K, budapesti főzöliszt 32-50 K, rozsliszt 24—24-50 K, takarmányliszt 14-50—15— K, korpa 13-50—13-75 K kilogrammonként.

Takarmány. Elsőrendű széna 800—850 K, másodrendű széna 650—700 K, tiszavidéki széna állomásról 850—900 K, bányági széna állomásról 650—700 K, lucerna 960—1000 K, bükköny és muhar 1000—1050 K, elsőrendű préselt szalma 380—420 K, másodrendű kézi préselt szalma 360—380 K métermázsánként.

Vetőmagvak. Lóheremag 13.000—16.000 K, lucernamag 11.000—13.000 K, mák 11.500—12.000 K, cirokmag 1400—1500 K, napraforgómag 1950—2000 K, Viktória-borsó 1800—2000 K, lenmag 3800—3900 K, kendermag 3500—3600 K, tavaszi bükköny 3700—3800 K, baltacimmgag 4100—4200 K, métermázsánként.

Budapesti sertésvásár. Prima urasági sertés 84—88 K, szedett sertés 82—84 K, középminőségű 78—82 K, könnyű sertés 74—78 K, öreg sertés 78—80 K. Sovány sertés 60—65 K kilogrammonként élősúlyban.

Nagytétényi kiviteli sertésvásár. A vásáron legutóbb csak osztrák, német és francia vevők jelentkeztek. 100—108 K-ás árak voltak. Felhajtásra csak egészen prima hizott árú kerül, mely páronként leg-alább 300 kg.-ot tesz ki.

Budapesti vágómarhavásár. Bika jobbminőségű 45—64 K, bika kivételesen 87 K, bika silányabb 30—40 K, ökör jobbminőségű 58—78 K, ökör kivételesen 92 K, ökör középminőségű 30—43 K, ökör alárendelt minőségű 21—28 K, román ökör jobbminőségű 46—74 K, román ökör kivételesen 78 K, román ökör silányabb minőségű 25—34 K, tehén 21—66 K, tehén kivételesen 90 K, bivaly 25—35 K, növendék 30—39 K, kicsontozni való 18—20 K kilogrammonként élősúlyban.

Borjú és juh. Borjú 52—60 K kilogrammonként élősúlyban.

Budapesti lóvásár. Nehéz igásló 20.000—56.000 K, könnyű igásló 10.000—20.000 K.

Zöldségfélék és gyümölcs. Sárgarépa kilója 42—60 K, petrezselyem 85—90 K, zeller 30—50 K, kalarabé 20—30 K, vöröshagyma makói 75—80 K, vöröshagyma közönséges 70—75 K, foghagyma 50—65 K, céklarépa 22—30 K, fejeskáposzta 30—34 K, kelkáposzta 36—45 K, vöröskáposzta 60—70 K, burgonya 11—18 K, fekete retek 18—24 K, karfiol 70 K, savanyított káposzta 30 K, alma, faj 100—140 K, közönséges 30—60 K, körte 120—140 K, szőlő 180 K, dió 75—80 K.

Baromfi és tojás. Élő csirke, rántani való, párja 200—300 K, kacsa, liba, élő hizott, kilogrammja 140—150 K, kacsa, liba tisztított, hizott, kilogrammja 140—160 K, tyúk, élő párja 280—400 K, tojás darabja 4-50—10 K.

Tej és tejtermékek. Tej literenként fogyasztóknak 18 K, teavaj kilogrammja 230—245 K, főzővaj 167—170 K, tehéntúró édes 40—45 K, trapista sajt 130—136 K, óvári sajt 120—125 K, ementali 280—290 K, groi 200—210 K, tejszín 110—120 K, tejföl 45—50 K, juhtúró 96—100 K.

Nyersbőr. A hazai feldolgozógyárak a nyersbörkivitel ellenzik, a mészárosok ellenben a kivétel mellett foglalnak állást. A gyárak olesó áron akarnak nyersanyaghoz jutni és így a vásárlástól való tartózkodással akarják a nyersbörárakat leszorítani. Legutóbbi árak a következők: Magyar marhabőr és bikabőr 102—110 K, tarkamrabőr 112—120 K, borjúbőr 230—240 K kilogrammonként.

Gazdasági szükségleti cikkek árai. Építési anyagok. Fal-tégla gyárttelepről 1000 darabonként 2200—2700 K, mészhomoktégla 2100 K, cserép 5800 K, mészkő 240 K, oltott mészkő 1700 K köbméterenként, cement métermázsánként 310 K, kátrányos födéllemez 10 m.-res tekercsenként 550 K, aszfalt szigetelőelemek négyzetméterenként 85—105 K, kátrány kg.-ként 16 K, karbolineum kg.-ként 19 K, deszka köbméterenként 6000—7500 K, faragott épületfa 4500—4800 K, stukaturgipsz métermázsánként 500 K, Duna-kavics köbméterenként 200 K, Duna-homok 300 K, samott-tégla 480—720 K métermázsánként. — **Gépek és gépalkatrészek.** Szecsavágó 3 késes 4840 K, tárcsás szecsavágó 6600 K, szecsavágó erőhajtásra 15.000 K, kukoricamorzsoló fafedelű szelelő nélkül 4000 K, szelelővel 5040 K, kettős morzsoló szelelővel 9150 K. Keskenyvágyány vasútanyag: sinek kg.-ként 32-5 K, sinszeg 45—50 K, sincsavarak 7—12 K, vasöntésű ko ongok 60 K, kovácsolt vaskorongok 73 K, rendes kerékpárak kg.-ként 55—60 K, kenőhűvelyes kerékpárak 75—80 K. Billenőkocsik ára 20.000 K, répakocsi 16.000 K, lópatkó, magyar gyártmányú 2/0-ás 4600 K, 0-ás 4650 K, 1-es 4500 K 100 kg.-ként.

Bor és szesz. Homoki borok 12 fokos 30 K, 12—13 fokos 32—34 K, Jászberényben homoki 12—13 fokos 32—38 K, Szekszáron 12—13 fokos 36—38 K, Villányon 12 fokos 34—35 K, Badacsonyan 12 fokos 38 K, Modron 13 fokos 42—44 K, Tokaj vidékén 1921-es bor 50 K, 1920-as bor 85 K, 1920-as asszúbor 250—300 K literenként nagyban. A szeszüzletben e héten élénkebb volt a forgalom és főleg finomított szeszért volt érdeklődés azonnali szállításra. Szilvórium 300—310 K-ig 10.000 literfokontként termelőállomásról. Törköly 260 K.

Ídegen pénznemek legmagasabb ára: 1922. február hó 28-án 1 drb Napoleon arany 2645 K, angol font 3085 K, dollár 691 K 50 f, francia frank 64 K, lengyel marka 16 1/2 f, német marka 3 K 18 f, olasz lira 36 K 50 f, osztrák korona 10 1/4 f, orosz rubel 57 f, román lei 5 K 19 f, cseh korona 12 K 35 f, dinár 8 K 20 f, ezüst korona 44 K, ezüst forint 119 K, Zürichben 100 magyar korona 0-73 svájci frank.

(6. folytatás.)

Pár pillanatra még föl-fölbukkant, azután elnyelte a mélység. Óriási riadalom támadt. Majd hire járt: egy angol egész vagyonával fogadott abban, hogy semmit sem találnak a tóban, nemhogy ezerszázéves várat. A fogadás elveszett és a tönkrement ember ott a helyszínen végzett magával. Semmiség!... Néhányan gratuláltak a nyertesnek, de az izgatott, egyébire kíváncsi tömeg hamarosan napirendre tért a szerencsétlen ánglius felett.

Csakhogy a várat még nem lehetett megközelíteni. A tó lent a mélyben viharosan háborgott. Várni kellett, míg a víz nagyobb része elfolyik. Ez pedig meglehetősen sokáig tartott s az izgalom, kíváncsiság, a találgatás napról-napra nőtt. A londoni hirlap szikratávirója szüntelenül munkában volt, ontotta az érdekeségeket s ennek révén nem túlzás azt állítani, hogy az egész világ feszült figyelmest a selkirki tengerszem titkát.

Hogyne. A várkastély, amely már derékig kikönyökölt a hánytorgó vízből, méltán nyugózta le az emberek érdeklődését. Nagyrészt romokban hevert. Csakánál meredező tornyaival, amelyek között csak egy maradt épen, vastag bástyaival, idomtalan, fénylő, zöldesfekete falaival, mintha a poklok birodalmából emelkednék ki. Békanyál, vízilencse sűrűn benőtt rajta minden talpalatnyi felületet s a torzonborz, nyálkás tömeg inkább viziszörnyeteghez, mintsem emberi építményhez hasonlított. Világtalan, sötét ablakszemei idegenkedve hunyorgattak a beléjük tűző napfényre. Főként ezek a sok mindent sejtető ablakok csigázták föl a közönséget. Hova nyílnak, mit rejtenek?...

A következő nap váratlan fordulatot hozott. A csatorna bedugult, bizonyosan valami belésodródott szikladarab tartóztatta föl a kiömlő vizet. A tó nyomban visszanyerte egyensúlyát, elcsöndesedett, sima tükör vette körül az elvárásolt szigetet. A grófkisasszony parancsára megtették az előkészületeket az odacsolnakázásra. Minthogy azonban sokan voltak a meghívottak, akik mind részt akartak venni a föl-fedező úton, tutajokat kellett ácsolni, amiket a magas parttól kötelekkel bocsátottak a vízre. Azonkívül hosszú kötélhágcsókat is fontak, mert a meredeken lemászni, főleg a hölgyeknek, túlságosan nyaktörős lett volna.

Estefelé hatalmas vihar keletkezett, amely mindenkit fedél alá üzött. A tengerszem környéke hosszú hetek óta teljesen elnéptelenedett. Szakadó zápor. A szapora villámások ellobbanó fényénél négy ember ereszkedik igen óvatosan a parti sziklák

... A víz halkán csobban. Négy alaktalan folt vált el a parttól ...

között. Már lent is vannak a víz szélénél. Megbujnak egy mélyedésben.

— Tutajt nem használhatunk, gyanút keltene... Revolvert szájba fogni, zsákokra vigyázni!...

A víz halkán csobban. Négy alaktalan folt vált el a parttól.
— A pipám, jaj, a pipám! — hallatszik egy elfojtott kiáltás. És belevesznek a sötétségbe.

IV. FEJEZET.

Az elátkozott vár sóhajt lehel, könnyet fakaszt.

Tomi bácsi, Lucia gyámaja érthető izgalommal ébredt ezen a reggelen. Hiszen erre a napra tüzték ki, hogy megtekintik a csodálatos és titokzatos várat. Tomi bácsi szörnyen rövidlátó s fölbredvén, első mozdulata az volt, hogy vastag, kerek, fekete csontkeretes szemüvege után nyult. Anélkül ő jómagával tehetetlen ember. Amint az éjjeliszekrényen kotorászott, levverte a vizes poharat, mely darabokra tört. Az ilyesmi gyakori eset nála, ki is kapott egynehányszor az öreg úr főleg hugától, Betti kisasszonytól, aki afféle társalkodónői állást tölt be a dúsgazdag grófkisasszony mellett. Betti kisasszony vénleány; kellemtlenül rendszerető és akadékoskodó, mi lesz hát, ha most a zajra véletlenül benyit? Tomi bácsi, feledve várat, miegyebet, gyorsan orrára lökte a pápaszemet, megigazgatta fején hálósipkáját és félretéve a régiségtudós mivoltához illő méltóságot, térdre ereszkedett ágya mellett s négykézláb görnyedve az üvegcserepeket kezdte sebtiben összesepergetni. Ám az elkerülhetetlen bekövetkezett. Mint könyörtelen végzet, az ajtó föl pattant, Tomi bácsi félig eltűnt az ágy alatt, az ajtóban pedig föltűnt Betti kisasszony csontos, szikár alakja.

— Mi történt, mit keresel te ott az ágy alatt? — hangzott föl epésen.

— Lelet! — jött a különös válasz az ágy alól. Tomi bácsi röstelkedve, nagynehezen kitápázkodott s kezében üvegsempét szorongatva, rendkívüli buzgalommal nagyítóüvegét kezdte keresgélni.

— Ne erőlted magad — förmedt rá Betti kisasszony ingerülten. — Megint eltörtél egy poharat, ez az igazság! Jobb volna, ha vén fejjeddel végkép fölhagynál ezekkel az ostobaságokkal és a szobát betöltő, gondosan lajstromozott, elrendezett ócskaságokra, vas-, cserépdarabokra mutatott. — Azt hiszed, nem tudom? Hát megmondom végre neked, hogy kijózanodj.

Original Gramophon beszélő-gépek és művészhanglemezek magyarországi képviselője: **S** **TERNBERG**
kir. udv. hangszergyár
Rákóczi-út 60. szám.

MRAVKÓ JÓZSEF
puskaműves és fegyverkerekedő
Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.
Elvállal: mindenféle fegyverjavítást, átalakítást és felújítást. □
Elad: csőrangú gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket.
Legjobb minőségű mindennemű golyós-, sörétesöltények, lőszer.

Olcsóbb lett
a szőlőpermetező **75%-kal.**
Kérje ingyen új árjegyzékemet!
KIRÁLY ALAJOS UTÓDA
KIRÁLY SÁNDOR
első magyar szőlőgazdasági gépgyára Budapest, VI., Felsőerdősor 6. sz.
Telefon: 71--50.

Briliánst, ékszent, gyöngyöt
mindenképp drágábban vesz (Teréz-templ. SZÉKELY EMIL, Király-u. 51. sz. m. b. n.)

Ekek, ekealkatrészek, boronák, kapálóékek, fűkaszalók, marokrakó és kévekötő aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecskavágók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a „HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legutányosabban.

Hungária drótfonat
a legjobb kerítés. Kérjen árajánlatot
HAIDEKER SÁNDOR
sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyártó
Budapest, Üllői-út 48/27.

Vörösréz pálinkafőző-üstök
és vörösréz mosó-üstök rak-táron mindenféle kivitelben
Máthé András rézmű-
árgyár
Ujpest, Károly-utca 11. sz.

MOST JELENT MEG:
A KUKORICA
MINT SZEMESTERMÉNY ÉS MINT TAKARMÁNYNÖVÉNY
Irta: **Dr. Bittera Miklós**
gazdasági akad. rk. tanár, a Mosonvármegyei Gazdasági Egylet titkára.
21 szövegképpel.
Minden gazda-embernek nélkülözhetetlen ez a pom-pásan összeállított könyv, amely elmondja, hogy hogyan lehet a kukoricatermelés eredményét megkészszerelni. —
Ára 10% felárral 88 kor.
Az Athenaeum kiadása. Kapható minden könyvkereskedésben.

Vörösréz pálinkafőző- és mosóüstök,
központi és mezőgazdasági szeszfőző berendezés. Dupla üstök, álló és buktatók. Vízmelegítő minden formában.
GOBRA ÉS ÉBER rézműves üzeme Budapest, IX., Gróf Hallyer-u. 4. sz. Telefon: József 50—12.

KERÉKPÁROK,
gummik, alkatrészek leg-olcsóbban, belsőgummi — 180.— korona. —
diósadi Deák László kerékpárakktár és gyártás
Bpest, VIII., Német-u. 45. Árjegyzék ingyen.

KERÉKPÁR
alkatrészeket, a létező összes kerékpárhoz gummitak nagy-bani gyári árral szállítunk:
LÁNG J. ÉS FIA
kerékpár nagykereskedők
Budapest, József-körút 41.
Árjegyzék ingyen.

„FALUSI LEVELEK” címen érdekes levélgyűjtemény jelent meg a „Vasárnap” című képes hetilap kiadásában. A leveleket falusiak, nagyobb részben földművesemberek, valamint ezeknek fiai és leányai írták. A felnőttek azt adták elő, hogy mit tartanak életük legszebb sikerének; a fiúk a pályaválasztásról, a lányok pedig a magyar leány kötelességeiről elmélkednek. Végtelenül kedves, úde íráások ezek, amelyekből Istennek tisztelete, rendíthetetlen hazaszeretet, benső családiasság, munkakedv és derűt életfelfogás sugárzik ki. — A könyvet Buday Barna, a „Vasárnap” főmunkatársa rendezte rajtó alá s magasroptú előszóval vezette be a leveleket és nagyértékű, a lélek legmélyéig hatoló tanulmányt írt hozzájuk. — A tiszteletes címlappal bíró értékes könyv ára **40.— korona.**
Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában a pénz előzetes beküldése mellett vagy bármely lapelárusítóknál.

A „HANGYA”
vidéki szövetkezeteinek tagjai a legutányosabb árak mellett szerezhetik be ruházati cikkeiket, miért is ajánlatos, hogy a **kiszagda és földmíves úgy a saját, valamint a családtagjainak ruhaszükségletét** mint: kész férfi öltönyök, férfi és női felsőkabátok, fiú- és gyermekruhák, férfi és női kötött kabátok, swetterek, férfi, női és gyermekharisnyák, szövet- és kelmeárkat a „Hangya” vidéki szövetkezeti útján szerezze be.

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!
Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsíros-bőrből a legutányosabb napi árakon szerezhetők be a **„HANGYA” CIPŐOSZTÁLYÁNÁL.**
Tehénbőr-csizmák, boxcsizmák, munkáscipők nagy választékban.

Szakorvosai-rendelő vér- és nemi betegek részére. Ezüst salvarsan-oltás!
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 32., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

HOL VÁSÁROLJON A MAGYAR GAZDA

Ki tud róla?
Szilágyi János jelenleg amerikai lakos, akinek otthon maradt családjának tagjai közül felesége már régebben elhalt, keresi Mezőterem-i (Szatmármegye) születésű 20 éves János és 15 éves György nevű fiát, akikről 1915 óta nem kapott hírt. — Aki tud róluk, írjon az „Vasárnap” kiadóhivatalába, Bpest, Múzeum-körút 1.

DRÓTKERITÉST
legjobb minőségben legolcsóbban szállít
RENNER és HAMVAI
VIII., Köztemető-út 3. szám.
Keleti pályaudvarral szemben.

HA
ingatlant venni vagy eladni óhajt, forduljon bizalommal hozzám; minden előleg nélkül, szorosán a megállapított jutalékért eléri a leggyorsabb lebonyolítást
Kiss Lajos, V., Lipót-körút 9.

LÓSZERSZÁM
saját készítésű kézimunka, legjobb minőségben és legolcsóbban kapható **KLAPKA JÁNOS** utóda **KURUCZ MIHÁLY** Bpest, VII., Rákóczi-út 34. az udvarban